

Nazwa modułu (przedmiotu)		MATERIAŁOZNAWSTWO STOMATOLOGICZNE			Kod podmiotu	ZSP-2		
Kierunek studiów		lekarsko-dentystyczny						
Profil kształcenia		ogólnoakademicki						
Poziom studiów		jednolite studia magisterskie						
Specjalność		-						
Forma studiów		stacjonarna / niestacjonarna						
Semestr studiów		III, IV						
Zajęcia z zakresu nauk przedklinicznych					TAK			
Tryb zaliczenia przedmiotu		Egzamin po IV semestrze		Liczba punktów ECTS: 3		Sposób ustalania oceny z przedmiotu		
Formy zajęć i inne	Liczba godzin zajęć			Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w ramach form zajęć		Waga w %		
	Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe					
Wykład	7	5	2	Zaliczenie ustne/pisemne		30		
Seminarium	18	6	12					
Ćwiczenia praktyczne	55	15	40	Obserwacja ciągła, zaliczenie pisemne, zaliczenie praktyczne		60		
Samokształcenie	10	10		Przygotowanie materiałów i prezentacji		10		
Razem		90	36	54	Razem	100%		
Kategoria efektów	Lp.	Efekty kształcenia dla modułu (przedmiotu)			Efekty kierunkowe	Sposoby weryfikacji efektu kształcenia	Efekty obszarowe	Uwagi
Wiedza	1.	zna wyposażenie gabinetu stomatologicznego i instrumentarium stosowane w zabiegach stomatologicznych			C.W23.	<u>Metody formujące:</u> Zaliczenie ustne, pisemne, przygotowanie materiałów i prezentacji, obserwacja ciągła.		
	2.	zna definicję oraz klasyfikację podstawowych i pomocniczych materiałów stomatologicznych			C.W24.			
	3.	zna skład, budowę, sposób wiązania, właściwości, przeznaczenie i sposób użycia materiałów stomatologicznych			C.W25.			
	4.	zna i opisuje właściwości powierzchniowe twardych tkanek zęba oraz biomateriałów stomatologicznych			C.W26.			
	5.	definiuje zjawisko adhezji i mechanizmów wytwarzania adhezyjnego połączenia oraz procedury adhezyjnego przygotowania powierzchni szkliva, zębiny oraz biomateriałów stomatologicznych			C.W27.			
	6.	zna mechanizmy degradacji (korozji) biomateriałów stomatologicznych w jamie ustnej i ich wpływ na biologiczne właściwości materiałów			C.W29.			
Umiejętności	1.	dokonuje wyboru biomateriałów odtwórczych, protetycznych oraz łączących, w oparciu o własności materiałów i warunki kliniczne			C.U11.	<u>Metody formujące:</u> zaliczenie praktyczne <u>Metody podsumowujące:</u> Egzamin testowy		
Kompetencje społeczne	1.	rozpoznaje swoje potrzeby edukacyjne, planuje aktywność edukacyjną				Ocenianie ciągle przez nauczyciela (obserwacja), obserwacja pracy studenta		

Prowadzący

Forma zajęć	Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
Wykład	lek. dent. Ewa Białożył, lek. dent. Monika Tysiąc-Miśta, dr n. med. Magdalena Wszyńska
Seminaria	lek. dent. Ewa Białożył, lek. dent. Monika Tysiąc-Miśta, dr n. med. Magdalena Wszyńska
Ćwiczenia praktyczne	lek. dent. Ewa Białożył, lek. dent. Monika Tysiąc-Miśta, dr n. med. Magdalena Wszyńska

Treści kształcenia

Wykład		Semestr III	Metody dydaktyczne	e-learning
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do materiałoznawstwa stomatologicznego: rys historyczny, definicje, podział biomateriałów. Wymagania natury biologicznej, fizyko-mechanicznej i chemicznej stawiane biomateriałom. Specyfika poszczególnych grup biomateriałów (zachowanie i reakcje) w kontakcie z tkanką żywą oraz podstawowe funkcje i zadania biomateriałów w organizmie ludzkim. Procedury kwalifikacji jakości biomateriałów stomatologicznych oraz wytworzonych z nich gotowych wyrobów medycznych. Materiały dentystyczne w aspekcie odbudowy (rekonstrukcji) tkanek zęba i tkanek otaczających.: Bezpośrednie (w jamie ustnej – lekarz) i pośrednie (poza jamą ustną, na modelu – lekarz lub lekarz i technik dentystyczny) metody odtwarzania zarówno tkanek zęba jak i tkanek okolicznych.			2
Razem liczba godzin:				2

Seminarium	Semestr III	Metody dydaktyczne	wprowadzenie prowadzącego zajęcia, prezentacja studencka, dyskusja
L.p.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Biomateriały metalowe stosowane w dentystyce: podział, wymagania oraz podstawowe właściwości fizyczne i mechaniczne, a także czynniki wpływające na biokompatybilność biomateriałów metalowych. Zjawiska fizyko-chemiczne oraz mechaniczne związane z obecnością w środowisku jamy ustnej elementów wykonanych ze stopów metali – zjawiska korozyjne, elektryczne i ścierne.		4
2.	Biomateriały metalowe w stomatologii: charakterystyka, właściwości, technologia otrzymywania gotowych elementów oraz zastosowanie praktyczne (stałe austenityczne chromowo-niklowo-molibdenowe, stopy na osnowie kobaltu, stopy z pamięcią kształtu). Biomateriały metalowe w stomatologii: charakterystyka, właściwości, technologia otrzymywania gotowych elementów oraz zastosowanie praktyczne (tytan i jego stopy, stopy dentystyczne na osnowie metali szlachetnych)..		3
	Razem liczba godzin:		7

Seminarium	Semestr IV	wprowadzenie prowadzącego zajęcia, prezentacja studencka, dyskusja		
1.	WSTĘP: Klasyfikacja materiałów ceramicznych stosowanych w protetyce stomatologicznej wg następujących kryteriów: temperatury topnienia, zastosowania, sposobu wypalania, rodzaju kryształów stanowiących ich strukturę, technologii wykonywania (systemy ceramiczne); ceramika tradycyjna, lana, tłoczona, infiltrowana, wykonywana przy zastosowaniu techniki CAD/CAM. POKAZ: laboratoryjne wykonawstwo protez ruchomych (prezentacja multimedialna): częściowe i całkowite protezy osiadające, protezy szkieletowe, protezy ruchome oparte na implantach.			3
2.	WSTĘP: Bioceramika: oparta o fosforany wapnia, tlenkowa i węglanowa: podział, charakterystyka i zastosowanie.			2

	POKAZ: materiały kośćcozastępcze; możliwości stosowania ceramiki hydroksyapatytowej (naturalnej i syntetycznej); chirurgia stomatologiczna, chirurgia szczękowo-twarzowa, periodontologia (prezentacja multimedialna).	
Razem liczba godzin:		5

Ćwiczenia praktyczne	Semestr III	Metody dydaktyczne	wprowadzenie teoretyczne i demonstracja prowadzącego zajęcia, ćwiczenia praktyczne fantomowe i/lub prezentacja multimedialna prowadzącego	
L.p.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Omówienie programu i regulaminu ćwiczeń, zasad BHP oraz przydział stanowisk pracy. WSTĘP: Gipsy dentystyczne: rodzaje, właściwości i zastosowanie w protetyce stomatologicznej. Materiały izolacyjne do gipsu. POKAZ: gips naturalny, gips modelowy: zwykły, twardy i wyciskowy; narzędzia i przyrządy do rozrabiania i kształtowania gipsu. PRACA STUDENTA: Badanie czasu i temperatury tężenia gipsu modelowego przy rozrabianiu: w prawidłowych proporcjach, z użyciem ciepłej wody, z katalizatorami.			4
2.	WSTĘP: Masy wyciskowe sztywne: nieodwracalne i odwracalne oraz elastyczne nieodwracalne. POKAZ: łyżki wyciskowe standardowe i indywidualne, narzędzia do rozrabiania mas wyciskowych, masy sztywne nieodwracalne (sposób rozrabiania) i odwracalne (sposób uplastyczniania), masy elastyczne elastomerowe. PRACA STUDENTA: Pomiar czasu tężenia gipsu wyciskowego, masy tlenkowo-cynkowo-eugenolowej, i masy polieteryowej. Powielenie modelu za pomocą odwracalnej masy agarowej.			4
3.	WSTĘP: Masy wyciskowe elastyczne: nieodwracalne i odwracalne. POKAZ: masy elastyczne nieodwracalne i sposób ich rozrabiania, dobór łyżki standardowej do wycisku masą alginatową, wykonanie wycisku masą alginatową gipsowego fantomu uzębionej szczęki lub żuchwy, oraz jego demonstracja po 1 godzinie przechowywania w powietrzu, w podwyższonej temperaturze oraz w środowisku wilgotnym, masy elastyczne odwracalne (agarowe). PRACA STUDENTA: Pomiar czasu tężenia masy alginatowej przygotowanej w prawidłowych proporcjach, w proporcjach zaburzonych oraz przy różnej temperaturze wody; pobranie wycisku masą alginatową na łyżce standardowej gipsowego fantomu szczęki lub żuchwy; odlanie modelu z wycisku gipsem modelowym; porównanie ostrokonturowości wycisków fantomów pobranych poszczególnymi masami (alginatową, agarową i silikonową)			4
4.	WSTĘP: Woski laboratoryjne i materiały izolacyjne do tworzyw akrylowych: rodzaje, właściwości i zastosowanie. POKAZ: wosk modelowy twardy i miękki, odlewowy, lepki i pszczeli, woskowe wały zwarciove oraz materiały izolacyjne; porównanie twardości wosków w temperaturze pokojowej. PRACA STUDENTA: Porównanie stopnia uplastycznienia wosku modelowego poprzez zanurzenie go w wodzie o różnej temperaturze; ukształtowanie wosku modelowego celem wykonania wału zwarciovego oraz dostosowanie wału do odpowiedniej wysokości zwarcia przy pomocy rozgrzanego nożyka protetycznego (praca na fantomach gipsowych).			4
5.	WSTĘP: Tworzywa akrylanowe: wolnopolimeryzujące i szybkopolimeryzujące: rodzaje, właściwości i zastosowanie. Polimeryzacja tworzyw akrylanowych. POKAZ: wykonawstwo protezy akrylowej (film lub zdjęcia poszczególnych etapów wykonawstwa); tworzywo szybkopolimeryzujące; materiały do obróbki mechanicznej tworzyw akrylowych (dokumentacja fotograficzna). PRACA STUDENTA: Przygotowanie ciasta akrylowego, wykonanie indywidualnej łyżki wyciskowej oraz tymczasowej korony akrylanowe.			4
Razem liczba godzin:				20

Ćwiczenia praktyczne	Semestr IV	Metody dydaktyczne	wprowadzenie teoretyczne i demonstracja prowadzącego zajęcia, ćwiczenia praktyczne
----------------------	------------	--------------------	--

			fantomowe i/lub prezentacja multimedialna prowadzącego
1.	<p>WSTĘP: Omówienie podstawowych narzędzi/instrumentów stomatologicznych. Materiały do wypełnień tymczasowych.</p> <p>POKAZ: sposób trzymania i używania wybranych narzędzi stomatologicznych; materiały tymczasowe, sposób ich zarabiania i prawidłowa konsystencja; sposoby nakładania materiałów tymczasowych do ubytków zębowych różnych klas wg Blacka (gipsowe fantomy uzębionej szczęki lub żuchwy).</p> <p>PRACA STUDENTA: Zarobienie dentyny wodnej i eugenolanu cynku przy użyciu szpatułki i płytki szklanej; aplikacja przygotowanych materiałów do ubytków zębowych gipsowego fantomu.</p>	4	
2.	<p>WSTĘP: Dentystyczne materiały podkładowe: rodzaje i krótka charakterystyka</p> <p>POKAZ: materiały podkładowe, sposoby ich zarabiania i prawidłowa konsystencja; sposoby nakładania wybranych materiałów podkładowych do ubytków zębowych różnych klas wg Blacka (gipsowe fantomy).</p> <p>PRACA STUDENTA: Zarobienie wybranych materiałów podkładowych przy użyciu szpatułki i płytki szklanej; aplikacja przygotowanych materiałów podkładowych do ubytków zębowych gipsowego fantomu.</p>	4	
3.	<p>WSTĘP: Materiały do wypełnień stałych: tworzywa kompozytowe chemo i światłoutwardzalne: rodzaje i krótka charakterystyka.</p> <p>POKAZ: tworzywa kompozytowe, sposoby ich przygotowania oraz konsystencja; sposoby nakładania wybranych materiałów kompozytowych (chemo i światłoutwardzalnych) do ubytków zębowych różnych klas wg Blacka (gipsowe fantomy uzębionej szczęki lub żuchwy); sposób modelowania guzków i bruzd międzyguzkowych wybranych zębów gipsowego fantomu.</p> <p>PRACA STUDENTA: Przygotowanie tworzyw kompozytowych i ich aplikacja do ubytków zębowych gipsowego fantomu uzębionej szczęki lub żuchwy; wymodelowanie zaopatrzonego zęba fantomu z uwzględnieniem kształtu anatomicznego zęba.</p>	4	
4.	<p>WSTĘP: Materiały do wypełnień stałych (amalgamaty srebra), materiały stosowane w profilaktyce stomatologicznej: rodzaje i krótka charakterystyka.</p> <p>POKAZ: amalgamat srebra: sposób jego przygotowania i aplikacji do ubytków zębowych różnych klas wg Blacka (gipsowe fantomy uzębionej szczęki lub żuchwy); materiały stosowanych w profilaktyce dentystycznej.</p> <p>PRACA STUDENTA: Przygotowanie amalgamatu srebra do aplikacji i zaopatrzenie nim ubytków zębowych gipsowego fantomu.</p>	4	
5.	<p>WSTĘP: Materiały stosowane w leczeniu endodontycznym.</p> <p>POKAZ: gutaperka i uszczelniacze kanału korzeniowego: sposób jego przygotowania i aplikacji</p> <p>PRACA STUDENTA: Przygotowanie materiałów do aplikacji i zaopatrzenie nim ubytków kanałów zębowych gipsowego fantomu.</p>	4	
Razem liczba godzin:			20

Samokształcenie	Metody dydaktyczne	Poszerzanie wiedzy poprzez wyszukiwanie i zapoznawanie się z aktualnymi informacjami dotyczącymi tematyki przedmiotu (źródła: Internet, podręczniki i czasopisma naukowe) .
------------------------	---------------------------	---

Zgodnie z Regulaminem Studiów SUM w Katowicach przy zaliczeniu na ocenę i egzaminach stosuje się następująca skalę ocen:

OCENA	SŁOWNIE
5	bardzo dobry
4,5	ponad dobry
4	dobry
3,5	dość dobry
3	dostateczny
2	niedostateczny

KRYTERIA OCENIANIA:

1. Ocena **bardzo dobra (5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu bardzo dobrym
2. Ocena **ponad dobra (4,5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu ponad dobrym
3. Ocena **dobra (4)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia
4. i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dobrym
5. Ocena **dość dobra (3,5)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dość dobrym
6. Ocena **dostateczna (3)**: student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce w stopniu dostatecznym

ZALICZENIE - student zna, rozumie i wyjaśnia zakładane efekty kształcenia i potrafi je zastosować w praktyce.

Literatura podstawowa:

S. Majewski, M. Pryliński: Materiały i technologie współczesnej protetyki stomatologicznej, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2013

John M. Powers, John C. Wataha, red. wyd. pol. Urszula Kaczmarek. Materiały stomatologiczne. Elsevier Urban & Partner Wydawnictwo, Wrocław 2013, wyd.1

Spiechowicz E.: Protetyka stomatologiczna. PZWL Warszawa 2013, wyd.6

Jańczuk Z., Kaczmarek U., Lipski M., Stomatologia zachowawcza. Zarys kliniczny. Podręcznik dla studentów stomatologii, wydanie IV, PZWL Warszawa 2014

Robert G. Craig, John M. Powers, R.L. Sakaguchi. Craig. Materiały stomatologiczne. Elsevier Urban & Partner Wydawnictwo, Wrocław 2008, wyd.1

Majewski S.: Współczesna protetyka stomatologiczna. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2014